

Szanowni Państwo!

Prezentujemy Państwu ostatnie w 2022 roku wydanie „Ginekologii i Perinatologii Praktycznej”.

Rozpoczynamy artykułem historycznym w niedawno założonym rozdziale poświęconym historii położnictwa i ginekologii. Jest to ciekawy tekst przybliżający początki najczęściej wykonywanej operacji u kobiet, czyli cięcia cesarskiego na przykładzie Eduarda Porra, którego wyjątkowe dokonania chirurgiczne uwieńczone zostały pierwszym udokumentowanym przypadkiem przeżycia operacji przez matkę i dziecko. Wydaje się to nieprawdopodobne wobec powszechności porodów drogą cięcia cesarskiego obecnie. Warto sobie jednak przypomnieć, że jest to operacja, która była przez stulecia wykonywana w ostateczności ze względu na wysoką śmiertelność. Ostatecznie swoje miejsce w medycynie znalazła jako metoda ratowania życia dziecka i matki ze ściśle określonych wskazań. Czy tak jest rzeczywiście w chwili obecnej, sami Państwo ocenicie najlepiej.

Następny artykuł jest pracą oryginalną pokazującą wyniki zastosowania barwnika Kongo Red w moczu kobiet ciążarnych jako markera stanu przedrzucawkowego. To badanie znane w położnictwie, a przedstawiane przez Howarda Cuckle'a na Kongresie FMF przed kilku laty. Obecnie testowane jest jego zastosowanie w krajach rozwijających się jako tani, przesiewowy test bibułowy. Polskie opracowanie tematu pokazuje jego potencjał i wartość poprzez podanie dokładnej charakterystyki tego testu i jej porównanie z preferowanym obecnie oznaczeniem białka łożyskowego czynnika wzrostu i jego antagonisty (sFit/PLGF).

Kolejne opracowanie to praca pogładowa przedstawiająca zastosowanie dożylnych preparatów żelaza w leczeniu niedokrwistości w położnictwie. Autorzy artykułu pokazują wskazania i zalety stosowania tej formy żelaza, szczególnie przydatnego jako szybko działający preparat, uzupełniający magazyn żelaza w organizmie i powodujący efektywne odtwarzanie brakujących nośników tlenu. Przegląd jest oparty na bazie Cochrane, co podnosi jego wiarygodność w uzasadnieniu zastosowania klinicznego.

Następna pozycja pozostaje w związku logicznym z poprzednią i jest nią rekomendacja Polskiego Towarzystwa Ginekologów i Położników dla diagnostyki i leczenia niedokrwistości z niedoboru żelaza. Jest to powszechnie występujący problem w populacji światowej, w tym wśród polskich kobiet. Dotyczy on według badań populacyjnych około 30% Polek, czyli temat jest ważny i powinien istnieć w świadomości lekarzy i pacjentek, tym bardziej że dysponujemy precyzyjną, szybką diagnostyką oraz celowanym leczeniem. W zależności od nasilenia problemu – od niedoboru do ciężkiej niedokrwistości oraz ich przyczyny zastosowanie w terapii znajdują preparaty o różnych drogach podania (doustne, dożylnie, przetoczenie krwi). To ważny temat, nieco pomijany w codziennym życiu kobiety, w którego diagnostyce dysponujemy dokładnymi, prostymi testami a w leczeniu nowymi, skutecznymi preparatami. Polecam lekturę i wdrożenie do codziennej praktyki każdemu lekarzowi praktykowi, nie tylko położnikom i ginekologom.

Zeszyt zamykają 2 stanowiska produktowe dotyczące nowego preparatu do leczenia farmakologicznego mięśniaków (Ryeqo®), który zbiera dobre recenzje w Europie i wydaje się pozbawiony wad poprzedniego preparatu stosowanego w tym celu. Jest on oparty głównie na relugolixie – antagoniście GnRH ze stabilizującym dodatkiem estradiolu i octanu noretysteronu. Badania kliniczne wypadły obiecująco, a lek ten powinien być także skuteczny w terapii chorych na endometriozę. Pozostaje mieć nadzieję na uzyskanie przez producenta refundacji na ten preparat, aby mógł on wejść do szerszego użycia w leczeniu kobiet w Polsce. Drugim stanowiskiem produktowym jest opracowanie dotyczące stosowania jednoskładnikowej antykoncepcji progestagennej w postaci preparatu drospirenonu 4 mg (Slinda®), który jest rozsądną alternatywą w prowadzeniu antykoncepcji doustnej u kobiet z podwyższonym ryzykiem zakrzepicy i zatorowości (otyłe, z nadciśnieniem, cukrzycą, palące tytoń itp.). Jego profil bezpieczeństwa jest dowiedziony przez wyniki badań klinicznych zarówno w aspekcie ŻChZZ, jak i osteoporozy. Wysokie stężenie gestagenu powinno dawać wysoką skuteczność antykoncepcyjną oraz stabilne tolerowanie preparatu.

Pragnę podkreślić, że PTGiP zajmuje stanowiska wyłącznie w odniesieniu do preparatów, które są zarejestrowane w Polsce, legitymując się wiarygodnymi badaniami klinicznymi oraz wydają się skuteczne w leczeniu kobiet. Jednocześnie proszę zwrócić uwagę, że stanowiska nie są rekomendacją, tylko świadectwem przydatności danego preparatu do leczenia z określonych wskazań.

Na koniec chciałbym przypomnieć o nadchodzącym Kongresie Europejskim w Położnictwie i Ginekologii EBCOG 2023 w Krakowie w dniach 18–20.05.2023. Kongres jest jednocześnie świętem PTGiP, które będzie obchodziło 100-lecie swojej działalności!

W wydarzeniu biorą udział wykładowcy z Europy i Polski, a program jest dostępny na stronie www.ebcog2023.pl. Każdy znajdzie tam coś ciekawego dla siebie, jednocześnie apeluję o zgłaszanie doniesień własnych (abstraktów –

do 31.01.2023 r.), które będą kwalifikowane do ustnej prezentacji w trakcie kongresu. Dla zachęty jest to premiowane niebywałą zniżką w opłatach – autor członek PTGIP płaci fee kongresowe w wysokości jedynie 899 złotych.

Warto przećwiczyć angielski, aby zaprezentować wyniki własnych obserwacji, a jednocześnie spotkać się z kolegami z Polski i Europy oraz posłuchać autorytetów z różnych dziedzin.

Zapraszam wszystkich Państwa na nasze święto w pięknym Krakowie w maju przyszłego roku.

Jednocześnie składam Państwu życzenia zdrowego, udanego i szczęśliwego Nowego Roku, w którym odniesiecie wiele sukcesów zawodowych i osobistych, a także znajdziecie czas na odpoczynek i chwile wytchnienia oraz spokoju ducha!

Zapraszam Państwa serdecznie!

*prof. dr hab. n. med. Piotr Sieroszewski
Redaktor Naczelny*